

Шпільчак Ольга

студентка спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
м.Івано-Франківськ, Україна

Ромашко Олександра

кандидат економічних наук
доцент кафедри фінансів
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
м.Івано-Франківськ, Україна

Olga Shpilchak

student in Finance, Banking and Insurance
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas,
Ivano-Frankivsk, Ukraine

Oleksandra Romashko

PhD. (Economist)
Associate Professor of Finance Department
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas
Ivano-Frankivsk, Ukraine

ДО СУТНОСТІ ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ TO THE ESSENCE OF DEMAND AND SUPPLY IN THE INSURANCE MARKET

Страховий ринок в сучасних умовах - це система механізмів:

- а) купівлі-продажу страхових послуг: визначення вартості та ціни страхової послуги;
- б) узгодження попиту та пропозиції на страхові послуги тощо.

Якісне наповнення ринку страхових послуг відбувається за законом попиту та пропозиції. З'являються одні та зникають інші страхові послуги у відповідності до потреб страхувальників. Даний закон виступає рушійною силою розвитку страхового ринку, оскільки саме під впливом попиту та позиції на страхові послуги можна досягти необхідного компромісу інтересів між усіма учасниками страхового процесу [1].

Попит на страховому ринку – це така кількість страхових послуг, яку споживачі хочуть і можуть купити за певною ціною (тарифною ставкою) протягом певного періоду на певному ринку [2]. Він залежить від:

- потреб населення та суб'єктів господарювання в страховому захисті (пряма залежність);
- платоспроможності потенційних страхувальників (пряма залежність);
- інформованості клієнтів про страхування (пряма залежність);
- рівня економічного мислення та страхової культури (пряма залежність).

Нечипорук Л.В. виокремлює ще й такі нецінові чинники попиту на страхові послуги

як:

- ціни на інші товари;
- накопичене майно;
- очікування щодо зміни ситуації ризику;
- економічна політика держави [2].

З урахуванням того, що потреба в страховому захисті знаходиться у клієнта далеко не на першому місці, попит на страхування падає, якщо у клієнта зменшується розмір реальних доходів. Тому витікає ще одна особливість страхового ринку, яка полягає в тому, що він більш схильний до наслідків кризових явищ в економіці, наприклад, інфляції чи падіння платоспроможності клієнтів, ніж інші галузі [3].

Пропозицією на ринку страхових послуг правомірно вважати діяльність страховиків щодо розроблення та реалізації страхових послуг, які здатні задовольнити потреби в страховому захисті потенційних страхувальників та відповідають їх купівельній спроможності. Особливість пропозиції на страховому ринку полягає в тому, що носіями пропозиції виступають страховики — юридичні особи, які отримали у встановленому законом порядку право на здійснення страхової діяльності (ліцензію).

Чинниками пропозиції страхового ринку є:

- кількість страховиків (пряма залежність);
- середньоринкові норми витрат на ведення справи і ставки комісійних винагород (зворотна залежність);
- структура й фінансовий стан ринку — ємкість страхового й перестрахового ринків, стан страхових портфельів компаній, розмір власних коштів страховиків, рівень концентрації капіталу (пряма залежність);
- збитковість видів страхування (зворотна залежність), рівень ризику (зворотна залежність), рентабельність і прибутковість страхових операцій (пряма залежність);
- рівень страхового нагляду (зворотна залежність);
- оподаткування страхових організацій (зворотна залежність) [4].

Для досягнення стійкого розвитку страхового ринку необхідно розробити та реалізовувати заходи щодо зростання попиту потенційних споживачів на страхові послуги й стимулювання пропозиції з боку страховиків.

Перелік використаних джерел

1. Дема Д. І., Віленчук О. М., Дем'янюк І. В. Страхові послуги: навч. посібник. К.: Алерта, 2017. 526 с.
2. Нечипорук Л. В. Попит, пропозиція та рівновага на ринку страхових послуг. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 5. С. 911–916.
3. Внукова Н.М., Успенко В.І., Временко Л.В. Страхування: теорія і практика: навчально-методичний посібник. Харків: Бурун Книга, 2004. 376 с.
4. Філонюк О. Ф. Страховий ринок України як об'єкт державного регулювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 22. С. 73-77.